

HÍREK A MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUMBÓL

1980. ÁPRILIS - AUGUSZTUS

A MAGYAR

MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSAI

EKÉK

a XVIII–XIX. században

ERŐGÉP TÖRTÉNET

ERŐGAZDÁLKODÁS

FAGA ZDÁLKODÁS

VADÁSZAT

HALÁSZAT

BORÁSZAT

A múzeumi kiállítások nyitva:

hétfő kivételével naponta: 10–17 óráig

vasárnap: 10–18 óráig

Tanulók számára állandóan, felnőtt látogatók részére szombati napon
díjtalan belépés.

MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM BUDAPEST

1367 Városliget, Vajdahunyadvár Telefon: 420–573, 428–573

TUDOMÁNYOS KUTATÁS HÍREI

Szőlészet- és borászattörténeti kutatások a Mezőgazdasági Múzeumban

A Magyar Mezőgazdasági Múzeumban több munkatárs foglalkozik a szőlészet és borászat történetének kutatásával, egy-egy kisebb, vagy nagyobb tájegység ilyen vonatkozású történetének felderítésével. Ezek a kutatások alapját képezhetik egy általánosabb történeti összefoglalásnak.

N. KISS ISTVÁN több munkájában folyamatosan a XVI–XVII. századi magyar szőlőművelés és borkivitel történetének eddig feltáratlan forrásanyagát adta közre. A **16. századi dézsmajegyzékek** (1960) kötetében öt megyére vonatkozóan összegezte a bortermelés és a szőlőművelők arányát. Az **uradalmi gazdálkodás Sárospatakon és Tokajban a XVI. század második felében** című művében részletesen elemezte a két nagy hegyaljai uradalom szőlőművelését és borgazdálkodását (Történeti Szemle 1960). A **bécsi udvar borvásárlásai Magyarországon** című tanulmányában a soproni bor nemzetközi jelentőségét tárta fel (Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei 1973/1974). **Szőlőmonokultúra Hegyalján, XVI–XVIII. század** című cikkében a termelés, az export, az ár és a minőség problémáival foglalkozott (Agrártörténeti Szemle 1973). A **mezőgazdasági termelő népesség fluktuációja és extraneus birtoklás Hegyalján a XVI. század második felében** című tanulmányában tíz egymást követő évben vizsgálta a termelés és a társadalom struktúrájának változásait (a Jobbágytelek és parasztgazdaság című kötetben, 1966). E munkák többsége német, illetve francia nyelven is megjelent.

A MTA Történettudományi Intézetének megbízásából forráskiadást készít elő a Zrínyi család gazdaságtörténeti anyagából. A jelenleg folyó munkában a muraközi bortermelés az egyes gazdaságokig lenyúló termelési és társadalmi adatanyagát fogja kvantitatív elemzéssel feltárni.

*

BALASSA IVÁN: Tokaj-Hegyalja szőlészeteének és borászatának története. A harmadik évtizede folyó kutatás a már megjelent munkákon kívül (az összeállított bibliográfia tizenötezer tételt tartalmaz) levéltári és terepkutatásokra támaszkodik. A részeredményekből már néhány dolgozat napvilágot látott: *Szőlőművelés és borkezelés változása a XVI–XVII. században Tokaj-Hegyalján.* (Agrártörténeti Szemle 1973); *Faktorok (közvetítők) Tokaj-Hegyalja XVIII. század végi és XIX. század eleji borkereskedésében.* (Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei 1973–74); *A tokaj-hegyaljai borféleségek terminológiája.* (Magyar Nyelv 1975); *A filoxéra Tokaj-Hegyalján.* (A Herman Ottó Múzeum Évkönyve 1975). A további kutatás már több ezer oldal levéltári anyagot gyűjtött össze, jelentős mértékben gyarapodott a régi és új ábrázolások száma. A legfontosabb munkamozzanatok fényképen, sőt filmen való megörökítése is jórészt megtörtént. A kutatás kiterjed a tokaj-hegyaljai szőlészet és borászat nagyon sokrétű terminológiájára és a magyarországi adatokon kívül a szlovák, orosz, lengyel, német, sőt a skandináv irodalmat is feldolgozza. A munka további fejezeteinek megfogalmazása folyamatban van. E kutatáshoz csatlakozik **CSOMA ZSIGMOND:** *Adatok Nagyváthy János életéhez és munkásságához.* (Borsodi Történelmi Évkönyv VI. 1979.) c. dolgozata.

*

P. ERMÉNYI MAGDOLNA: A Dunántúl, elsősorban a Balatonfelvidék és Somogy megye szőlő és borkészítésének történetével foglalkozik. Eredményei egyelőre múzeumi kiállításokban és a velük párhuzamosan készített vezetőikben jelentek meg. A keszthelyi Georgikon Majormúzeumban: „Szőlőtermesztés és borászat a Balaton környékén a XIX. században” c. állandó kiállítás foglalja össze a termesztési ág alakulását a fent jelzett időszakokra. Somogy megye szőlőtermesztésének és borászatának fejlődését a középkortól napjainkig a Balatonboglári Állami Gazdaság Üzemi Múzeumban, állandó kiállításokban mutatja be gazdag tárgyi és dokumentációs anyaggal. Megjelenés előtt: Magyarország főbb borvidégeinek története a Magyar Mezőgazdasági Múzeum kiállításaiban (Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei 1978–80).

*

PINTÉR JÁNOS: A Duna-Tisza közti homoki szőlőkultúra története (1867–1945) c. témájának kidolgozása során vizsgálni, elemezni és értékelni kívánja e vidéken a homoki szőlőtermelés alakulását a filoxéra meg-

A „Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei” új kötete

A „Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei” című, évkönyv jellegű kiadvány 1978–1980. évi kötetében a Múzeumban újabban folytatott tudományos kutatások egyes eredményeit kívánjuk nyilvánosságra hozni. A publikálandó tanulmányok tematikáját úgy állítottuk össze, hogy a kötet a magyar agrárélet minél több ágazatának múltjából tartalmazzon hiteles történelmi feltárást.

A szerzők kevés kivétellel a Múzeum régi tudományos dolgozói, akik legtöbbje számottevő agrármúzeológiai, illetve agrártörténeti kutatásokat végzett.

Balassa Iván: A mezőgazdasági munkaeszközök fejlődése és múzeumi kiállításuk. — *Balassa Iván:* A munkaeszközök kutatásának ikonográfiai forrásai. — *Csiki László:* A Magyar Mezőgazdasági Múzeum keszthelyi Georgikon Majormúzeumának története. — *Csoma Zsigmond:* Borászati munkaeszközváltás Somlón. — *Csöppös István:* Magyarország juhállományának alakulása az 1938–1944. években. — *P. Erményi Magdolna:* A Mezőgazdasági Múzeumok Nemzetközi Egyesületének V. Kongresszusa Neubrandenburgban 1978. szeptember 10–16. — *P. Erményi Magdolna:* Magyarország főbb borvidékeinek története a Magyar Mezőgazdasági Múzeum kiállításaiban. — *Für Lajos:* A kertkultúrás tanyarendszer kezdetei. — *P. Hartyányi Borbála és Sz. Máthé Márta:* Neolitikus korú lakótelep növényi maradványai a Kárpát-medencében. — *Horváth Lajos:* A mezőgazdasági termelészövetkezetek nagyüzemmé válásának fontosabb tényezői. — *N. Kiss István:* A magyar marhatenyésztés jelentősége Magyarország és Közép-Európa számára a XVI–XVIII. században. — *Kovács Miklós:* Adatok a takarék-magtárakról. — *Mártha Zsuzsanna:* A baromfi és termékei a magyar külkereskedelmi forgalomban századunk elejéig. — *Pintér János:* Hódmezővásárhely agrárviszonyai a századfordulón a korabeli statisztika tükrében. — *Takács Imre:* Búza-termelésünk állami újjászervezése az 1930-as években. — *F. Timkó Ilona:* Tökmagolaj készítés a rátóti Fegyvesalja Mezőgazdasági Termelészövetkezetben. — *Urbán László:* Az állattenyésztés helyzetének alakulása az első négy termelészövetkezeti városban 1948 és 1965 között. — *G. Vajkai Zsófia:* Malomtípusok és a molnármesterség a XIX. századi Magyarországon I. — *Varga Júlia:* Magyarország állattenyésztése az 1873. évi bécsi világkiállításon. — *Várhidy Imre:* A Magyar Mezőgazdasági Múzeum hazai éremgyűjteményének legszebb darabjai. — *H. Veress Éva:* Számítógépes agrártörténeti archívum. — *Vicskó Lajos:* Jelentős agrártörténeti emlékek és dokumentumok védelme a Magyar Népköztársaságban.

KIÁLLÍTÁSOK, GYŰJTEMÉNYTÁRI HÍREK

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum új állandó kiállításainak előkészületei. Múzeumunkban 1968 óta nem nyílt állandó kiállítás. Most, amikor az épület egy jelentős részét a Természettudományi Múzeumtól visszakapjuk és az épületet belül is fokozatosan helyreállítjuk, sor kerülhet új állandó kiállítások rendezésére.

Az előkészületek már korábban megkezdődtek. A kiegészítő gyűjtemsekkel együtt hozzáfogtunk a tématervek és a rendezőkönyvek kidolgozásához. Az első időszakban, 1983. október 1-ig az alábbi kiállítások megnyitását tervezzük.

A rendezendő kiállítások rövid összefoglalói:

I. a földszinti részen

1. „A háziállatok kialakulása” c. kiállítás bevezetőül szolgál az állattenyésztési kiállításokhoz. Foglalkozik azokkal a klíma változásokkal, amelyek az állatok házasítását lehetővé tették. Bemutatja az egyes háziállatok domesztikációjának idejét és helyét, a háziállatok elterjedését. Önálló részben tárgyalja a domesztikáció okozta morfológiai és fiziológiai változásokat. Végül a honfoglaló magyarok háziállataival foglalkozik a kiállítás.
2. „Sertésitenyésztés történeti kiállítás” történeti alapon a hazai sertésitenyésztés és húsipar múltját, fejlődését, legfontosabb eseményeit mutatja be. Első részében a több mint ezeréves sertésitenyésztés múltjára kiemelkedő fordulópontjait, a második részben a II. világháborút követő fejlődést, húsiparunk közelmúltját és jelenét szemlélteti.
3. „Szarvasmarhatenyésztés történeti kiállítás” a hazai szarvasmarhatenyésztés történetét mutatja be a honfoglalástól napjainkig. Első része a magyarszürke, a legeltetési gazdálkodás, az istállózó állattartás szakaszaira bontva 1945-ig mutatja be a szarvasmarhatenyésztésünk hazai történetének jelentősebb állomásait. A kiállítás második

szakaszában a felszabadulás utáni tenyésztés történetét, a hasznosítást a tej és húsipar szemlélteti.

4. „A magyar baromfitenyésztés és feldolgozás története” középpontjában a baromfi-, liba- és kacsatenyésztés és élelmiszeripari feldolgozás története, jelen helyzete és jövőbeli tervei állanak.

II. az emeleti részen

1. „A növénytermesztés kialakulása Magyarországon” c. kiállítás bemutatja az ágazat fejlődését az újkőkortól a XX. század elejéig. Ismerteti a földművelési rendszereket, az ősközösséget, irtást, talajváltást, két- és háromnyomásos gazdálkodást, stb. és az egyes régészeti korszakokból megmaradt növényi maradványokat.
2. „Magyarország talajai, éghajlati és domborzati adottságai” c. kiállítás ismerteti az ország természeti tényezőit abból a szempontból, hogy ezek mennyiben befolyásolják a növénytermesztést.
3. „A búza és a kukorica” c. kiállítás a történeti részhez kapcsolódva, annak folytatásaként mutatja be a búza termesztésében, a szemtermés feldolgozásában és hasznosításában bekövetkezett változásokat a XIX. századtól napjainkig. Ismerteti a malomipar és a sütőipar munkáját. A terem másik felében a kukorica termesztését állítjuk ki. A növény szerepe a XIX. század második felétől növekedett jelentősen, így a kiállítás is ez utóbbi időszak bemutatására fekteti a súlyt.
4. „A gyepgazdálkodás” c. kiállítás a történeti részben bemutatja azokat az intézkedéseket, amelyek a XVII. századtól kezdődően védték a legelőt, szabályozták használatát. Ismerteti a gyepterület legfontosabb adatait, a különböző típusú talajokon található fűféléket, pillangósokat, a szénaszárítást, a szállítást. Ezt követően itt mutatjuk be a vadon élő gyógynövényeket is.
5. „Ipari növények” c. kiállítás bemutatja a burgonya, a cukorrépa, az olajos növények, a rostnövények, a dohány termesztését, feldolgozását, az egyes ipari növények népgazdasági jelentőségét, hasznosítását. A rostnövények, az olajos növények feldolgozásához tartozó számos kézi munkaeszközt is kiállítunk. Képekben mutatjuk be az iparágak munkáját.
6. „A magyar zöldség és gyümölcsfélék” c. kiállításban a két kertészeti ágazat fejlődését ismertetjük a legrégebbi időktől napjainkig. A kiállítás bemutatja a zöldség- és gyümölcsstermesztés alakulását, a tartósítást,

és feldolgozás jelenlegi népgazdasági jelentőségét. Különösen jelentős szerepet kap a két kertészeti ágazat kiállításában a jelenleg működő konzervgyárak és termékeik ismertetése.

7. „A magyar mezőgazdaság 1945-től napjainkig” c. kiállítás első részében bemutatjuk az 1945. évi földreform végrehajtása után bekövetkezett változásokat: a föld a parasztság kezébe került és megszűnt a nagybirtokrendszer. Ezt követően a mezőgazdaság szocialista átszervezésének időszakáról kap képet a látogató, majd a korszerű mezőgazdasági nagyüzemi termelés bemutatása következik. A kiállítás a mai mezőgazdaság és élelmiszeripar népgazdasági jelentőségének ismertetésével zárul.

Már e rövid felsorolásból is kitetszik, hogy Múzeumunk előtt milyen nagy feladatok állanak az állandó kiállítások megrendezése területén. Éppen ezért elsősorban ennek a szolgálatába állítjuk az elkövetkező években a gyűjtő és tudományos-feldolgozó munkánkat. Amikor a fenti kiállítások elkészülnek, foghatunk hozzá a többi és sok vonatkozásban elavult kiállításaink újrendezéséhez.

* * *

„Hazánk mezőgazdasága diákszemmel” című gyermekrajzpályázat

A Múzeum növekvő érdeklődés mellett ez év májusában tizedszer rendezte meg a „Hazánk mezőgazdasága diákszemmel” című kiállítást. A pályázati felhívás nyomán az ország legkülönbözőbb pontjairól érkeztek rajzok, kispasztikák, batik- és textilmunkák. A kiállítási anyag kiválasztása igazán nem volt könnyű, példának csak egy számadat: idén a megadott határidőig több, mint kétezer gyermekrajz érkezett. A díjakat öt fős zsűri ítéli oda minden évben (idén Bán András művészettörténész, Ádámffy Pál rajztanár, Várnagy Ildikó szobrászművész, Kovács László az Országos Pedagógiai Intézet munkatársa és jómagam a Múzeum részéről, mint a kiállítás rendezője) a hite szerint a legjobb pályázóknak és mert általában lehetetlen sorrendet felállítani, ezúttal úgy döntött, hogy a legjobbak egyenlő díjakat kapjanak.

Az évek során, a jól sikerült, közepes és gyengébb gyermekrajzok mellett az elkésérítően sok, rossz anyag átnézésekor alakult ki bennem egy szomorú tapasztalat. Köztudott, hogy a gyermekek érdekes színekkel, csodaszép formavilággal rajzolnak, festenek, formáznak agyagot – ha

hagyják őket... Az utóbbi években sokat beszéltünk a vizuális nevelés hiányosságairól, el kellene gondolkodni felszámolásuk lehetőségeiről is.

Érdekes megfigyelni, hogy milyen korú gyermekek rajzolnak a legérdekesebben, legőszintebben. A gyermekrajzokkal rendszeresen foglalkozók vallják: a felső tagozatos gyermekek már nem tudnak, illetve még nem tudnak rajzolni. A közelmúltban érdekes megfigyelést olvastam egy rajz-oktatással foglalkozó tanulmányban. Az iskolában tanított mechanikus jelhasználatú írás bevezetésével — írja a szerző — a rajz, azaz a nem mechanikus képi közlés kényszerűen háttérbe szorul és az íráshoz szoktatott kéz görcsössége bizony utána már nehezen oldódik. A harmadik, negyedik osztályban tanulók — különbséget téve a rajzos, illetve írásbeli önkifejezés között — még egyszer csodálatosan friss gyermekrajzokat tudnak készíteni. Gyakorló tanárok mondják, illetve az elmúlt öt év alatt beküldött több ezer rajzot átforgatva én is érzem, ez a „másodvirágzás” kb. 12 éves korig tart — a hatodik osztályban már megkezdődik a visszaesés.

A legjobb rajzokat, batikokat az elmúlt években külföldön is (Csehszlovákiában, Bulgáriában) bemutatta a Múzeum. A szófiai 1979-es batikkiállítás is jó példa arra, milyen hatalmas meglepetést tudtunk okozni a fiatalok, idősebbek között egyaránt. Ahogy a kiállítás helyén, a szófiai Magyar Kultúra Házában jelezték: ilyen friss, nagy érdeklődést keltő kiállítást ott még nem rendeztek.

A közelmúltban már javasoltam, hogy az elmúlt évek anyagát meg kellene őrizni és akár egy kisebb felületen létesített állandó kiállítást is megérdemelne ez a téma. Hiszen a Vajdahunyadvár látogatóinak nagyrésze iskolai csoportokból áll. Arról nem is szólva, hogy állandó gyermekrajz kiállítást még a környező országokban sem rendeztek. Úgy érzem, elgondolkodtató lehetőség és — nem a szójáték kedvéért írom le, de fiatalokról lévén szó — „úttörő” munka lenne.

Tettamanti Béla

Tangl Harald emlékkiállítás Gödöllőn. 1980. június 18-án az Agrártudományi Egyetemen Tangl Harald születésének 80. évfordulója alkalmából Múzeumunk által rendezett emlékkiállítás nyílt.

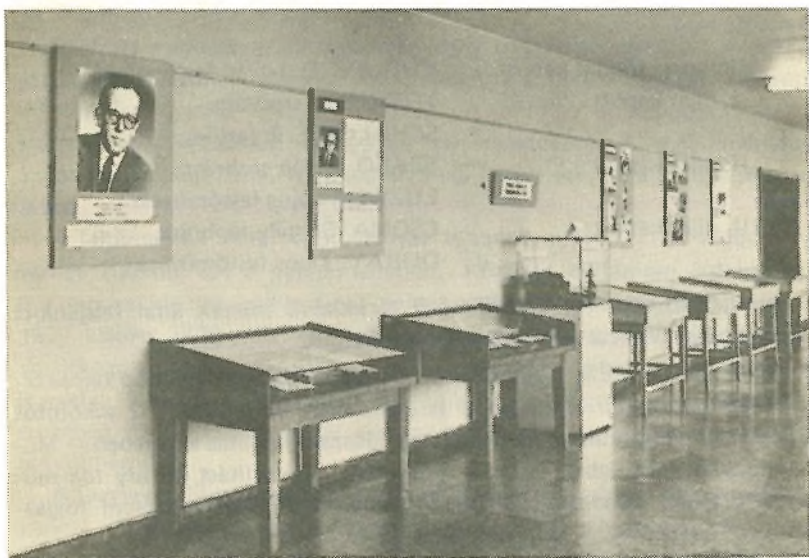
Tangl Harald (1900–1971) az egykori Állatorvosi Főiskola neves professzorának, Tangl Ferencnek fia — apjához hasonlóan — orvos és fiziológus volt. Az Agrártudományi Egyetemen az állat-élettannal az ő mindig vonzó előadásain ismerkedtek meg a hallgatók.

A kiállításon többek között bemutattuk alkotó munkája eredményeit reprezentáló könyveit, tanulmányait, cikkeit, állami és egyéb kitüntetéseit, továbbá a szülői háztól a kiemelkedő tudományos pályáig vezető úton róla készült családi fényképeket és más személyi emlékeit.

Tangl Harald a Magyar Mezőgazdasági Múzeummal is kapcsolatot tartott; a magyar állattenyésztés múltját bemutató, 1953-ban nyílt kiállításunknak mind tervezéséhez, mind kivitelezéséhez hasznos szakmai tanácsokat adott.

dr. Mártha Zsuzsanna

Tangl Harald emlékkiállítás

„Találkozás a természettel” címmel III. 29–IV. 27. között a Nimród Fotóklub kiállítást rendezett a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban.

A *Rajzpedagógusok Országos Szövetségének* képzőművészeti kiállítását a Vajdahunyadvár román épületének hangulatos kerengőjében május 9-től 25-ig tekinthették meg az érdeklődők.

Augusztus 19—szeptember 4. között rendezték meg az *Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítást*. A Magyar Mezőgazdasági Múzeum több, részben az OMÉK területén, részben a Vajdahunyadvárban rendezett kiállítással szerepelt ezen a bemutaton.

A MÉM megbízásából Múzeumunk pályázatot hirdetett olyan *képzőművészeti alkotásokra*, melyek a magyar mezőgazdaság elmúlt évtizedekben bekövetkezett változásait, a régi és az új küzdelmét művészi módon tükrözik. Pályázni lehetett — 1975 utáni időszakban készült — bármilyen képzőművészeti alkotással. A beérkezett 936 pályamű közül a zsűri 276 bemutatásáról döntött. A kiállítást D. Fehér Zsuzsa művészettörténész rendezte, dr. Pogány Ö. Gábor a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója nyitotta meg.

Miniszteri fődíjat kapott:	KURUCZ D. István festőművész
I. díjat kapott:	TÓTH Béla szobrász SCHOLCZ Erik festőművész
II. díjat kapott:	SZABÓ István szobrász LUZSICA Lajos festőművész
III. díjat kapott:	CSOMA Gergely szobrász DURAY Tibor festőművész

A díjakat, valamint a különböző társadalmi szervek által felajánlott 20 különdíjat Váncsa Jenő miniszter adta át.

Ugyancsak a MÉM megbízásából a magyar paraszti életmód témakörben *naív művészeti alkotásokra* is pályázatot hirdettünk. 52 alkotótól érkezett be pályamunka, melyeket egy időszaki kiállítás keretében — Múzeumunkban első ízben — be is mutattunk. A kiállítást Mihály Ida művészettörténész rendezte, Hoffmann Tamás a Néprajzi Múzeum főigazgatója nyitotta meg. A zsűri ítélete alapján a

szobrászok közül összevont díjat kapott:	KATONA József és TŐKE Imre
III. díjat kapott:	JÓZSA Endre
festők közül I. díjat kapott:	CZENE Jánosné
II. díjat kapott:	MACZÓ Mihályné
III. díjat kapott:	GUBÁNYI Imréné

Mindkét kiállítás a Mezőgazdasági Múzeumban került megrendezésre: a „Mezőgazdaság a naív művészetben” augusztus 16-án, a „Mezőgazdaság a képzőművészetben” augusztus 19-én nyílt meg.

Az OMÉk területén az alábbi bemutatókat rendezte a Magyar Mezőgazdasági Múzeum:

a „*Hazánk mezőgazdasága diákszemmel*” c. gyermekrajz pályázatunk 1980. évi díjazott anyagából válogatást,

a „*Magyar Mezőgazdasági Múzeum az agrártudomány szolgálatában*” címmel időszaki kiállítást, amely bemutatja a Múzeum tevékenységét az agráreredmények elterjesztésének területén,

„*Mezőgazdasági plakátpályázat*” címmel egy bemutatót, ahol mintegy 20 időszzerű témát feldolgozó plakát került kiállításra.

A díjnyertes SZILVÁSSY Nándor: Kártevők c. munkája lett.

Revíziós munkák a Múzeum Vadászati Gyűjteménytárában. A Mezőgazdasági Múzeum Vadászati Gyűjteménytára őrzi a magyar vadászati kultúra legnagyobb nemzeti értékeit. A gótikus épületcsoport keleti szárnyán az Apostolok tornyában van elhelyezve. A gyűjteménytári anyag revíziójára 1979. szeptember 1-vel került sor, ez a munka jelenleg is tart.

A leltárnaplók közel 4000 tárgyat tartanak nyilván. Csak vadászfegyverből 200 db van a gyűjteményben. Közülük különösen érdekes egy 9,3 mm-es Mauser gyártmányú golyós vadászfegyver, amellyel 1900 és 1927 között 2730 vadat ejtettek el. A különböző vadfajok mennyiségére vonatkozó felsorolás a puska tusába süllyesztett rézlemezről leolvasható: 9 medve, 5 víziló, 1 afrikai bivaly, 3 antilop, 7 krokodilus, 7 császármadár reptében stb. A császármadár elejtése golyós fegyverrel nem mindennapi teljesítmény!

A fegyvergyűjtemény részeként mintegy 116 db vadorzó puska is helyet kapott. Tudomásunk szerint hazánkban egyedül nálunk található ilyen nagy számban vadorzó fegyver. Találhatunk közöttük önlövő szerkezetű, hátul- és előltöltős, golyós és sörétes puskát. A fegyverek elkészítését a vadorzók leleményessége, furfangossága jellemzi. Némelyik egészen kis helyen elfér. Erre szükség is volt, hiszen a vadorzást minden időben szigorúan büntette a törvény.

A vadászathál használt egyéb tárgyak (lőportartók, vadászkesek, csapdák stb.) száma is több százra tehető. Megkülönböztetett figyelmet érdemel ezek közül az 1715-től származó, laposan vésett virágdíszítéssel ellátott szarvasagancs lőportartó. A belevéselt K. G. jelzés a készítő vagy a tulajdonos monogramja lehet.

Világhírű a Múzeum trófea-gyűjteménye. Az utóbbi években is több, magas állami funkciót betöltő személy ajándékozott nagyértékű trófeát Múzeumunknak. A Gyulajon 1972-ben elejtett dámszarvas agancsát a Nemzetközi Bíráló Bizottság 220,31 IP-ra értékelte. Pontszámával jelenleg is a világranglista élén áll.

Másik felbecsülhetetlen értékű ajándék a Martonvásáron 1965-ben lőtt őzagancs. A Nemzetközi Bíráló Bizottságtól 228,68 IP-ot kapott, mely ma is abszolút világrekord!

Az évenkénti rendszeres gyűjtés során a gyűjteménytári anyag egyre bővül. Így lehetőség nyílt, hogy néhány vidéki múzeumnak és állami gazdaságnak kölcsönözzünk tárgyakat, trófeákat.

Gemencen gyűjteménytárunkból származó vadászfegyverek, tölténykészítő eszközök, lőportartók, vadászkések, vadászkürtök, valamint gim-, dám- és őzagancsok, mufloncsigák és vaddisznóagarak láthatók. *Szécsényben*, a helyreállított Forgách-kastélyban egy „nagyvadás” termet és egy fegyverszobát rendeztünk be. A kiállítás emléket állít, hagyatéki tárgyaik bemutatásával, Széchenyi Zsigmond, Kittenberger Kálmán és Nadler

Herbert jeles magyar vadászoknak is. *Sopronban*, az Erdészeti és Faipari Egyetemen szarvasagancsok, *Hódmezővásárhelyen*, az Állatorvostudományi Egyetem Állategészségügyi Főiskolai kihelyezett karán 120 darabból álló őzagancs kollekció van. Az anyag a várostól 8 km-re egy vadászházban van elhelyezve. A Tolna megyei Növényvédelmi Állomáson (*Fácánkert*) is agancsgyűjteményünkben mutatunk be néhányat. A *Bábolnai* Állami Gazdaság központjában és a *Tatai* Állami Gazdaság Remete-pusztai kastélyában is nagyobb mennyiségű gim, dám, őz és muflon trófeákat állítottunk ki. A szerződéseket újabb kétéves időtartamra meghosszabbítottuk.

A közeljövőben is szélesedik a tármúzeumoknál elhelyezett bemutatók köre. A Barcsan megnyíló helytörténeti múzeum kiállításaihoz kértek néhány somogyi trófeát gyűjteményünkben.

A gyűjteménytár további gyarapodásának, karbantartásának meghatározó szerepe van a kiállítás anyagának felfrissítésében, s ezáltal a vadászati kiállítást megtekintő hazai és külföldi látogatók figyelmének felkeltésében.

Bányai József

Történelemtanárok tanulmányútja a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban. Március végén látogatást tettek Múzeumunkban a csongrád megyei középiskolai történelemtanárok, a Csongrád megyei Továbbképzési és Módszertani Intézet szervezésében. Ez a látogatás szerves folytatása volt dr. Csoma Zsigmond ez év eleji, szegedi, a mezőgazdasági munkaeszközök történetéről, társadalmi-gazdasági jelentőségükről tartott előadásának.

A Német Zoltán szakfelügyelő vezette 14 tagú csoport a Munkaeszköz-történeti Archivumban módszertani előadást hallgatott meg és tanulmányozta a gyűjteményt. Ezután három szakfilmet néztek meg, többek között egy 1933-ban készült archív filmet a magyar faluról. Ez utóbbi különösen érdekes volt a történelemtanárok szemszögéből. A múzeumi tanulmányút két gyűjtemény, a szőlészeti-borászati és az állattenyésztési gyűjtemény megtekintésével ért véget, ahol Hajdú József mutatta be a legszebb és legértékesebb tárgyakat.

A találkozó hasznos és szemléletmódosító volt a tanárok számára, akik külön hangsúlyozták, hogy eddigi munkájukban a magyar mezőgazdaság történetével, a mezőgazdasági munkaeszközök fejlődésével nem a jelentőségüknek megfelelően foglalkoztak, s ennek hiányát már az oktatásban is felismerték.

dr. Csoma Zsigmond

Tájékoztató a központi épület felújítási munkálatainak helyzetéről.
A Magyar Mezőgazdasági Múzeum épületegyüttesének belső elektromos hálózata életveszélyessé vált. A víz, szennyvíz, csapadékvíz és fűtés vezetékrendszerének szerelvényei elhasználódtak, korszerűtlenné váltak. Az épületrendszer felújítási munkálatainak tervezésével, mint ahogy erről már hírt adtunk, az AGROBER Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kirendeltségét bíztuk meg, a kivitelezési munkálatok elvégzésével pedig a gyáli Szabadság Mezőgazdasági Termelőszövetkezetet. A kivitelezési munkák bonyolítását és műszaki ellenőrzését az AGROBER Pest megyei Kirendeltsége végzi.

A központi épület felújítási munkálatai a tervek szerint 1986. december 31-ig 12 ütemben történnek. Az I., II., II/a ütemek befejezési határideje 1980. szeptember 30. A fenti ütemek tartalmazzák:

- a külső kábelhálózati munkákat
- a transzformátor állomás építészeti és szerelési munkáit
- a reneszánsz épület pince, víz, villanszerelési és kőműves munkáit,
- a reneszánsz épület földszinti baloldalának teljes felújítását,
- a reneszánsz épület földszint lépcső alatti tér, főbejárat és az aula teljes felújítását.

A kivitelező a tervezett határidő előtt jóval, június 5-én a fenti munkákat átadta. Meg kell említeni, hogy mind a tervező, mind a kivitelező nagy gondot fordított a tervezési, illetve a kivitelezési munkálatokra.

A generáltervező együttes tagja közül ki kell emelni MOLNÁR György elvtársat, a kivitelezőknél pedig BEREZKY Endre építésvezető elvtársat, mivel mindkét személy szívügyének tekinti a vállalt kötelezettségek maximális teljesítését.

A felújításra évenként a Múzeum (a jelenlegi árak mellett) mintegy 10–12 millió forintot fordít.

A már felújított és használatra átadott termekben kerültek megrendezésre az OMÉK idején a „Mezőgazdaság a képzőművészetben” és a „Mezőgazdaság a naív művészetben” című kiállításaink.

A III. ütemben, 1980. június 1–december 31-ig a reneszánsz épület emeleti, baloldali rész (körfolyosó, körterem, sertésterem feletti rész), valamint a szarvasmarha terem és a körfolyosó által bezárt épületrész (4 szint) teljes felújítására kerül sor.

Az előttünk álló munkák sikeres elvégzésére a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és a Szabadság Mezőgazdasági Termelőszövetkezet f. év június

12-én szocialista együttműködési szerződést írt alá. Ebben a Tsz vállalja, hogy a felújítási munkát a szerződésben meghatározott ütemezésben, a megállapított költségvetésnek és határidőnek megfelelően, átlagon felüli minőségben s figyelembe véve az épület műemlék jellegét, különös szakmai körültekintéssel végzi el. A Múzeum vállalja – a Növénytár kiköltözésének megfelelően – a munkálatok végzéséhez szükséges építési területek pontos átadását, valamint a Tsz dolgozóit szervezett látogatásokon megismerteti a magyar mezőgazdaság hagyományait bemutató kiállításaival, lehetővé teszi, hogy vidéki tájmúzeumait szervezett keretek között megtekintéssék, elősegíti a Tsz felnőtt és gyermek képzőművészköreinek a szakmai kapcsolat felvételét, az érdeklődők részére bemutatja a nagyközönség előtt zárva tartott gyűjteménytárakat, preparáló és restauráló műhelyeket.

A felújítási munkák zavartalanságának biztosítása érdekében a jövőben is számítunk a Múzeum dolgozóinak társadalmi munkájára. Ezúton is megköszönjük a május 24-i kommunista műszakban résztvevők lelkes munkáját, mellyel lehetővé tették az építkezés továbbhaladását és mintegy 50 000 forint megtakarítását.

Zámbó István—Czebe Lászlóné

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum aulája a felújítás után

A Múzeum központi épületében folyó felújítási munkák miatt, mint ismeretes kiállításaink jelentős része zárva van. Így fokozott figyelemmel fordultunk a *látogatható kiállítások* felé. Januártól áprilisig a műszaki és restauráló brigád a borászati kivételével, valamennyi nyitva levő kiállítást többé-kevésbé felújította. Az installációs hibákat kijavították, minden kiállítási tárgy újjálag konzerválásra került. Új háttérfestések, grafikai átdolgozások, a diorámák felújítása jelzik az elvégzett munkát.

Májusban és júniusban a Múzeum munkatársai *dr. Matolcsi János, Takács István és Bárdos Éva* állatcsont leleteket gyűjtöttek Fenékpusztán a szovjet–magyar közös ásatásokon.

A jó hangulatú és kellemes tavaszi időben lezajlott, ezévi május elseji felvonuláson Múzeumunk dolgozói igen szép számmal vettek részt.

A Múzeum dolgozóinak egy csoportja a felvonuláson

A múzeológiai továbbképző tanfolyam keretében az alábbi előadásokra került sor:

- április 21-én: ÉRI István: A múzeumi tárgyak restaurálása és megőrzésük a kiállításokban.
június 2-án: BALASSA Iván: A tárgyak gyűjtése a mezőgazdasági múzeumokban.
június 23-án: KISS László: A múzeumi gyűjtemények nyilvántartásának általános és időszerű kérdései.

Az eddig elhangzott öt előadás anyaga összegyűjtve, egy külön füzetben rövidesen megjelenik.

A Múzeum MSzMP alapszervezetének *vitafórumán* május 5-én HORVÁT János, a Magyar Televízió munkatársa külpolitikai tájékoztatót tartott, június 9-én KESERŐ János, az Állattenyésztési Kutató Intézet főigazgatója tartott előadást, „Állattenyésztésünk helyzete és jövője” címmel.

Balassa Iván—Ortutay Gyula: *Magyar Néprajz* című könyve az ezévi Szép Könyv pályázaton kiemelt díjat, tartalmilag pedig a Kulturális Minisztérium nívó díját kapta.

A Múzeum Könyvtári és Adattári Osztálya ez év áprilisától egységesen naponta (szombat kivételével) 9–13 óráig áll az olvasók rendelkezésére.

Múzeumunk szervezésében vidéki *folklor együttesek* tartottak bemutatót a Vajdahunyadvár Károlyi udvarán. Július hónapban a „Pesti Barnabás” Élelmiszeripari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet „Bem József” lengyel–magyar ének- és táncgyüttese, valamint a dégi „Szabadság” MgTsz parasztkórusa és citerazenekara szórakoztatta az érdeklődőket.

Labdarúgó csapatunk a MEDOSZ 1980. évi kispályás labdarúgó bajnokságán 32 induló között a harmadik helyen végzett.

Gratulálunk!

A csapat tagjai: Csecsetka Ferenc
Kiefer Tibor
Máté Imre
Sáránszky István

Sipos Ferenc
Székelyhidy Iván
Tettamanti Béla
Tomasskovics Sándor

és

János György intéző

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

Május 6-án a svéd Erixon-alapítvány 15 fős csoportja látogatta meg a Múzeumot.

*

Május 14-én délelőtt az Osztrák Tudományos Akadémia János-termében Balassa Iván átvette a Herder-díjat. Az ünnepségen Herder-ösztöndíjas-ként részt vett Csoma Zsigmond múzeológus is, aki egyéves bécsi tanulmányát októberben kezdi meg.

*

Lippóczy Norbert, a Magyarországon született és tanult, Tarnowban élő lengyel kertészmérnök, kiváló gyakorlati és történész szakember a Magyar Mezőgazdasági Múzeumot adományaival már két évtized óta támogatja és a tokaji bor történeti kutatásával kapcsolatban nélkülözhetetlen tanácsokkal szolgált. Legutóbb a Múzeumnak adományozta a több mint ezer kötetből álló, Tokaj-Hegyaljára vonatkozó magyar, lengyel, orosz, ukrán, német és más nyelvű könyvtárát.

A Múzeum elhatározta, hogy a neki ajándékozott könyvekből, tárgyakból létrehozza a Lippóczy-gyűjteményt, melyet szeretne önállóan elhelyezni és bemutatni.

*

Balassa Iván részt vett 1980. augusztus 20–27 között a Turkuban (Finnország) tartott V. Nemzetközi Finnugor Kongresszuson és „Etimológia és a mezőgazdasági munkaeszközök elnevezése” címmel előadást tartott. Egyidejűleg felvette a kapcsolatot a finn mezőgazdasági múzeummal.

*

Dr. N. Kiss István a szervezőbizottság felkérésére részt vett a Saarlouisban, 1980. június 23 és 28 között rendezett „A helyőrség- és erődvárak története a XVII–XVIII. században” című nemzetközi kollokviumon. Ugyanitt előadást tartott „A török elleni védelem gazdasági és társadalmi alapjai Magyarországon” címmel. Az előadásokat a konferencia szervezőbizottsága külön kötetben megjelenteti.

Herder-díj emléklakettje

*

A dégi tájmúzeum épülete, a volt Festetics kastély

A MÚZEUM BARÁTI KÖRÉNEK ÉLETÉBŐL

Mezőföld mezőgazdasági eszközei

Agrártörténeti kiállítás Dégen

Ünnep volt június 14-e a Fejér megyei Dég községben. Agrártörténeti tájmúzeumot avattak. Az egykori „Festetics uradalom” dégi székhelyén, a kastély parkjához tartozó tavon, a vízirózsákkal körülvett mesterséges szigeten, évszázada cölöpökön felépült holland kereskedő-házra emlékeztető épület adott helyet a múzeumnak. A környékeliek is „holland-ház”-ként emlegetik.

A múzeum létrehozását a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Baráti Körének helyi csoportja kezdeményezte. Mezőföldre kiterjedő gyűjtőmunkát indítottak be Verebics Géza tanár vezetésével az agrártörténet tárgyi és írásos emlékeinek felkutatására.

A Mezőgazdasági Múzeum és a Dégi Szabadság MgTSz jelentős anyagi ráfordítással újíttatta fel az elhanyagolt épületet. Emellett nagyon jelentős társadalmi munkát végeztek a termelőszövetkezetek brigádjai, a Középdunántúli Vízügyi Igazgatóság szakemberei, a honvédség alakulatai és a község lakossága. A kiállítást a Mezőgazdasági Múzeum szakemberei nagy körültekintéssel rendezték meg.

A tájmúzeumban megtekinthetők a Mezőföldön használatos mezőgazdasági eszközök — szántó-vető, halász- és állattenyésztési eszközök, szerszámok, a környező táj madárvilágának preparátumai, valamint a hajdani munkásélet írásbeli dokumentumai.

A múzeumot megnyitó Váncsa Jenő elvtárs, a Mezőgazdasági Múzeum Baráti Kör elnöke — beszédében — méltán nevezte példamutatónak a dégiek kezdeményezését, lelkes és önzetlen tevékenységét.

Érdemes megtekinteni a tájmúzeumot. Bizonyára sokakat ösztönözní fog a kiállítás az agrártörténeti emlékek védelmére.

dr. Szabó Lóránd

Gazdálkodás Hany peremén a XIX–XX. században

Agrártörténeti kiállítás Lébénymiklóson

Mezőgazdasági tájmúzeum készül Lébénymiklós nagyközségben, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Baráti Köre helyi csoportja által gyűjtött tárgyi anyagból.

A múzeum életrehívója és működtetője, a lebénymiklósi Lenin MgTSz, a Mezőgazdasági Múzeum szakembereit kérte fel a kiállítás megtervezésére. Mivel a község életét története folyamán mindig erősen megszabta a határában elterülő, hol összehúzódó, hol terjeszkedő Hanság mocsárvidéke, a kiállásban a lápi gazdálkodást mutatjuk be, amely annyira jellemző volt a Hanság peremterületére. A Hany csak az idegen számára volt rejtelmes és veszélyes lápvidék. A környék lakói pontosan ismerték és hasznosították gazdasági értékeit. A kiállításon bemutatjuk a Hanyban folyó rét- és legelőgazdálkodást és a vele kapcsolatos állattartást. Ismertetjük a tőzegkitermelést és felhasználást, a káka, sás és nád gyűjtögetését és feldolgozását. Utalunk a hanyi halászatra, bár az a vizek lecsapolásával már rég elmúlt, így eszközanyagát Mecser községből mutatjuk be.

A kiállítás előkészítése során felkerestük a Hanság szakavatott tudósát, dr. Kövér Fidél Józsefet, aki 1930-ban a Föld és Ember hasábjain írta meg „A Hanság földrajza” c. művét. Nemcsak szóbeli tájékoztatást, hanem igen értékes, a Hanság gazdasági életére vonatkozó írásos feljegyzéseket és régi fényképeket adományozott ez alkalommal a Múzeum számára, amelyeket szintén láthatunk a kiállításon.

„Gazdálkodás a Hany peremén a XIX–XX. században” c. kiállításunk 1980. október 5-én nyílik meg.

Vajkai Zsófia

A *Baráti Kör Budapesti Csoportja* áprilisi összejövetelén dr. Nagy László és dr. Hajas Pál vetítettképes, zenés beszámolót tartott „Ilyennek láttuk az USA mezőgazdaságát” címmel. Május 25-én szakmai kirándulást szerveztek Lajosmizsére és Kecskemét–Miklós-telepre. A Múzeum ottani állandó kiállításainak megtekintése után ellátogattak a Naív Művészek Múzeumába is.

BEMUTATJUK VIDÉKI KIÁLLÍTÁSAINKAT

Georgikon Majormúzeum, Keszthely

1972-ben ünnepelte a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem fennállásának 175 éves évfordulóját. Elődjét, a Georgikont gróf Fecsetics György 1797-ben alapította. A gróf célja egyrészt az volt, hogy kiterjedt uradalmi számára képzett gazdatisztekot neveljen, másrészt, hogy idegenek részére is módot nyújtson a korszerű gazdasági ismeretek elsajátítására.

Mivel a Georgikonnak a XIX. sz. elejéről származó különböző gazdasági épületei jórészt fennmaradtak, 1969-ben a Magyar Mezőgazdasági Múzeum tulajdonába kerülve, ott megalakult a Georgikon Majormúzeum.

A helyreállítási munkálatokat, melyek az Országos Műemléki Felügyelőség irányításával történtek és történnék, széleskörű kutatómunka illetve anyaggyűjtés előzte meg.

Igy nyílt meg a Múzeum első részlegeként a barokk stílusú magtár, mely négyszintes és 1817–25 között épült.

A pincében a Balaton környékének szőlészetét és borászatát, a földszinten és az első emeleten a Georgikon és utódja, a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem történetét, valamint szakkönyv-bemutatót, a padlástérben a gabonafélék tisztítását, raktározását és az egész magtár működését ismertetjük.

A magtár árkádjai alatt a Magyarországon egyedül megmaradt Fowler gyártmányú, kétmozdonyos gőzeke garnitúrát, vele szemben pedig egy viharágú négyméter magas hangcsövét veheti szemügyre a látogató.

A magtár épületétől nyugatra húzódik az 1 ha és 2085 m² területű, kőkerítéssel körülvett hajdani bemutatókert. A kertben a későbbiek folyamán bemutatjuk a XVIII–XIX. századi szőlő-, gyümölcs-, dísznövény- és gyógynövény-termesztést, valamint a Pethe-féle vetésforgót.

A múzeum bejáratától jobbra elhelyezkedő középfolyosós kukoricagóré a helyreállítási munkák második lépcsőfokaként került bemutatásra 1975 májusában.

1977. június 11-én rendeztük be az eredetileg nyitott szekérszint. Egyik felében gőz- és motormeghajtású mezőgazdasági gépeket ismerhet meg a látogató, majd az ekék, szekerek bemutatása következik, végül egy kovács- és bognárműhely zárja le a kiállítást.

A helyreállítási munkák következő fázisaként 1978. januárjában az ököristálló, takarmánykamra és más épületrészek helyreállítása kezdődött el.

Itt tárgyraktárat, restaurátorműhelyt, könyvtárat, irodákat, vendégszobákat, gondnoki lakást és egy boltíves kiállítási helyiséget alakítottunk ki.

Ezzel egyidőben megkezdődtek a következő helyreállítási ütem felkutatási, tervezési munkái, melyeket eredeti állapotukban cseléd- és kasznárlakásként mutatunk be.

Távlati terveink között szerepel a Georgikon korábban juhhodályként használt épületegységének helyreállítása, melyben múzeális tárgyakat helyezünk el. Végül, de nem utolsósorban a Georgikon tanépülete kerül majd helyreállításra, melyben a magyar mezőgazdasági szakoktatás teljes történetét szeretnénk megismertetni a látogatókkal.

A keszthelyi Majormúzeum fiatal intézmény, de kiállításait sokan tekintik meg, számuk öt év alatt megkétszereződött és 1979-ben meghaladta a 31 000 -et.

Györke Gézáné

Magtárépület (XIX. sz. eleje) Keszthely, Georgikon Majormúzeum

SZEMÉLYI HÍREK

A Magyar Mezőgazdasági Múzeum minisztériumi felügyeletét 1980. május 15-étől miniszteri utasításra a Szakoktatási és Kutatási Főosztály látja el.

*

DR. VLCSKÓ LAJOS nyugalmazott főigazgató a mezőgazdasági szakoktatásban kifejtett több mint két évtizedes tevékenységéért, szakoktatástörténeti kutatásaiért, valamint a múzeum és az iskolák közötti kapcsolatok fejlesztésében elért eredményeiért NAGYVÁTHY JÁNOS EMLÉK-ÉRMET kapott.

*

BARBARITS LAJOS ny: főigazgatóhelyettes, MOLNÁR LÁSZLÓNÉ és DR. TAKÁCS IMRE kollégáink „Kiváló munkáért” kitüntetésben részesültek.

BARBARITS Lajos 1954–74-ig dolgozott a Múzeumnál, egyik legkiválóbb és legsokoldalúbb dolgozónk volt. A Múzeum mai anyagának egyik jelentős része az ő gyűjtőmunkájához kapcsolódik. A tudományos feldolgozás területén is alapvető volt közreműködése. Dolgozatai a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményeiben, az Agrártörténeti Szemlében és más kiadványokban jelentek meg. „A vetés gépesítésének kezdetei és elterjedése Magyarországon” c. könyve 1965-ben jelent meg s azóta is a téma általánosan használt kézikönyve. Múzeológiai tanulmányai részben itthon, részben Csehszlovákiában és az NDK szakfolyóirataiban láttak napvilágot. Tudományos tevékenységét a mai napig folytatja, tanácsait s a Múzeum munkájában való közreműködését mindenkor köszönettel vesszük.

MOLNÁR LÁSZLÓNÉ 1953 óta dolgozik a Múzeumban, ez év decemberében megy nyugdíjba. Először a Titkárságon, majd 1969-től az Adattári Osztályon végezte példamutató munkáját. 1971-ben megkapta a „Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója” miniszteri kitüntetést. 1949 óta tagja a szakszervezetnek, több mint egy évtizeden át szakszervezeti titkárként, majd vezetőségi tagként végzett kiemelkedő munkát. Többszöri

MEDOSZ-elismerés után, 1967-ben a „SZOT Szakszervezeti Munkáért” kitüntető jelvény ezüst fokozatát ítéltek oda Molnár Lászlónénak.

DR. TAKÁCS IMRE az Egyetemi Közgazdaságtudományi Karon kezdte meg közszolgálatát és azt a Földművelésügyi Minisztériumban és az Agrártudományi Egyetemen folytatta. 1955 óta dolgozik a Múzeumban, az utóbbi 10 évben mint nyugdíjas. Aktív dolgozóként a bibliográfiai csoport munkáját vezette, sajtó alá rendezte a magyar mezőgazdasági bibliográfia 4 kötetét, 1974 óta szerkeszti a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei című évkönyvünket. A Múzeum különféle szabályzatainak elkészítésében nélkülözhetetlen feladatot tölt be. A földművelésügyi közigazgatástörténet területén végzett kutatásaiból mintegy 100 tanulmányt és szakcikket publikált. Elnöke a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Barátainak Köre budapesti csoportjának. Szakmai tudása és pozitív emberi tulajdonságai miatt Múzeumunk köztisztvisletben álló dolgozója.

*

VISÓVÖLGYI ISTVÁN, a preparátor műhely nyugalmazott vezetője 61 éves korában elhunyt. 1933-ban a Természettudományi Múzeumban kezdte preparátori pályáját. 1962-től dolgozott a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban, mint vezető preparátor. Működése alatt megszámlálhatatlan, nagy művészi értékű állattörmést alkotott, számos új módszert vezetett be, új eljárásokat alkalmazott. Ezek nevét, nemcsak határainkon belül, hanem azon túl is ismertté tették. Kiemelkedő munkájáért egy alkalommal „Szocialista Kultúráért”, két alkalommal a „Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója” kitüntetésben részesült. Nagytudású, kedves egyéniségének emlékét a Magyar Mezőgazdasági Múzeum dolgozói szeretettel megőrzi.

*

Április 1-i hatállyal a főigazgató PREININGER ADOLF NÉT, a Növénytermesztési és Feldolgozástörténeti Főosztály főosztályvezetőjévé, DR. NOVÁKI GYULÁT főosztályvezető helyettesévé nevezte ki.

*

A Könyvtár munkatársai: TARABA MÁRIA, UDVARY ÁGNES és NOSEDA TIBORNÉ részt vettek augusztus 14–16 között, Szombathelyen a Magyar Könyvtárosok Egyesületének XII. vándorgyűlésén.

*

A Múzeum szakszervezeti alapszerve május 22-én megtartotta választási értekezletét, a szavazás eredményeként a tisztségek az alábbiak szerint oszlanak meg:

Elnök:	Réz Gyula
Titkár:	Nováki Gyula
Sz.B. tagok:	Udvary Ágnes
	Czebe Lászlóné
	Máté Imre
	Takács István
	Várhidy Imre
Számvizsgáló Bizottság:	Bálint Józsefné
	Bacsó Endréné
	Cséplő Zoltán

*

SZÉKELYHIDY IVÁN a Debreceni Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán diplomát szerzett és segédmúzeológusként az Állattenyésztési Főosztályra kapott beosztást.

*

Szeretettel köszöntjük Múzeumunk új dolgozóit: BODNÁR MIKLÓSNÉT, JÁMBOR KÁLMÁNNÉT, KÁNTOR ANTALT, LÉVAI SÁNDORNÉT, TÓTH LAJOST, valamint a keszthelyi JANKOVICS TIBORT és TAKÁCS FERENCET.

A MÚZEUM HARMADIK NEGYEDÉVI PROGRAMJÁBÓL

Vajdahunyadvári Esték 1980.

Műsorkezdés: 17 órakor

augusztus 10-én: a Bogyiszlói Szövetkezeti Népi Együttes műsora

augusztus 24-én: a lébénymiklósi „Lenin” MgTSz népi együttesének és „Liszt Ferenc” vegyeskórusának műsora

Jazzkörkép 1980.

Műsorkezdés: 20 órakor

augusztus 20-án: az „In Memoriam John Coltran” együttes műsora

augusztus 27-én: a Szabados Trió műsora

Vajdahunyadvári Hangversenyek 1980.

Műsorkezdés: 20 órakor

augusztus 18-án: Beethoven hangverseny. Közreműködik a Közalkalmazottak Szakszervezete Központi Zenekara
Vezényel: dr. Bogina Elemér

augusztus 25-én: a Postás Szimfónikus Zenekar hangversenye
Vezényel: dr. Vasadi Balogh Lajos

Filmvetítés és szakvezetés kérhető a nyitvatartás ideje alatt. A jelentkezéseket lehetőleg 3 nappal előbb kérjük a 412-011-es telefonon bejelenteni.

Vasárnaponként de. 11 órakor előadást és filmvetítést, du. 15 órakor a gyerekek részére „A mese világa” címmel vetítést tartunk.

*

A hátlapon szőlőpréselési jelenetet ábrázoló metszet egy XVI. századi kiadványból.

Megjelenik évente négy alkalommal

Felelős kiadó: dr. Szabó Lóránd

Szerkesztő: Udvary Ágnes

Lektorálta: dr. Balassa Iván

Formátum: A/5

MÉM Kutatás és Oktatás Ellátási Központ Szolgáltató Üzeme
(Kellás)

1024 Budapest, Kitaibel Pál u. 4.

Felelős vezető: Majthényi Lajos

Készült Rotaprint eljárással

a MSZ 5601–59 és 5602–55 szabványok szerint
80.311

Megjelent 500 példányban

